

UNIVERSITETET I BERGEN

MØTEINNKALLING

Studiestyret ved Det humanistiske fakultet

Tidspunkt: 06.09.23, kl. 12.15-14.00

Sted: Sydneshaugen skole seminarrom M

Innkalling er sendt til: Svein Ivar Angell, Benedicte Mosby Irgens, IF, Heming Gujord, LLE, Christian Sæle, AHKR, Jesse Tomalty, FOF, Kjersti Aarstein, SKOK, Pål Steiner, Universitetsbiblioteket, HSU v/ Axel Leegard og Siver Rannestad.

Kopimottakere: Julie Alver Tønsaker, Deirdre Smith, Signe Nilssen, Jacob Hoffmann, Ståle Melve, Idunn Bjørlo Tandstad, Hanne Svanholm Misje, Helge Restad, Ayla Tessem og Terje Torgilstveit.

Vedlagt er saksliste og sakspapirer til møtet.

Forfall skal meldes til personlig varamedlem og sekretariatet, tlf. 55 58 93 76, eller e-post: rebekka.nistad@uib.no.

Bergen, 30.08.2023

Svein Ivar Angell
visedekan

Inger Marie Hatløy
fungerende studiesjef

Saksliste:

I Godkjenning av innkalling og saksliste

II Godkjenning av protokollen fra [møtet 07.06.23](#)

III Orienteringssaker

SAK 19/23: Orientering om studiestart (munnleg presentasjon).

IV Drøftingsak

SAK 20/23: ChatGPT – behov for felles rettleiing eller retningslinjer på HF

SAK 21/23: EVU-handlingsplan

V Vedtakssaker

SAK 22/23: Opptakstal studieåret 2023/24

SAK 23/23: Ekstern fagfelle vurdering for masterprogrammet i nordisk språk og litteratur 2023

SAK 24/23: Ekstern fagfelle vurdering for klassisk 2023

Studiestyret ved Det humanistiske fakultet

Møte: 06.09.2023

SAK 20/23: ChatGPT – behov for felles rettleiing eller retningslinjer på HF

Dokumenter i saken:

Retningslinjer for bruk av ChatGPT og andre generative KI-modeller ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

Bakgrunn for saken:

ChatGPT vart lansert i november 2022. Dette ein chatbot som reiser ei rad nye problemstillingar for alle som er involverte i utdanning på eitt eller anna vis. Eit sentralt spørsmål er kva den nye chatboten har å seia for vurdering og eksamen.

På HF har utfordringane knytt til ChatGPT vorte drøfta i fakultetet sitt digitale undervisningsforum og i fagmiljøa. Fleire av miljøa tok grep i høve til chatboten i samband med eksamen i vår. HF har ei lang rekkje studieprogram med ulike utfordringar knytt til ChatGPT. Det har òg vorte reist spørsmål om ein ikkje bør utarbeida felles retningslinjer eller ei felles rettleiing knytt til ChatGPT på fakultetsnivået. Dette har ein til dømes gjort på SV-fakultetet, som eit resultat av ei arbeidsgruppe som vart sett ned med dette som føremål: <https://www.uib.no/svf/162444/veiledning-om-bruk-av-samtaleroboter-ved-det-samfunnsvitenskapelige-fakultet>

Studiestyret vert invitert til å drøfta i kva grad det er ønskeleg med ei felles rettleiing eller retningslinjer vedrørande ChatGPT for studentar og tilsette på HF. Fakultetet ønskjer òg at institutta kort gjer greie for erfaringar knytt til ChatGPT i samband med eksamen i vår.

Svein Ivar Angell
visedekan

Inger Marie Hatløy
fungerande studiesjef

Retningslinjer for bruk av ChatGPT og andre generative KI-modeller ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

På oppfordring fra flere av fagmiljøene har fakultetsledelsen ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet satt ned en arbeidsgruppe med mandat til å formulere retningslinjer for bruk av generative kunstig intelligens-modeller i forbindelse med obligatoriske innleveringer og eksamensbesvarelser våren 2023.

Arbeidsgruppen har bestått av:

- Kristine Jørgensen, visedekan for utdanning (leder)
- Samia Touileb, forsker ved Institutt for informasjons- og medievitenskap
- Kjetil Evjen, undervisningsleder ved Institutt for sammenliknende politikk
- Joakim Haaland, studieleder ved Institutt for informasjons- og medievitenskap
- Elida Linnea Slettum, leder for Studentvalget
- Hilde Marie Rognås, studiesjef (sekretær)

Innledning

Generativ kunstig intelligens kombinerer maskinlæring, dyp læring og kunstig intelligens for å produsere tekst, video, lyd, kode og bilder. ChatGPT er et eksempel på en slik generativ AI, i likhet med blant annet Google Bard. ChatGPT er en såkalt samtalerobot som bygger på GPT-3/GPT-4, som er en språkmodell basert på maskinlæring og kunstig intelligens og som er utviklet av OpenAI¹. ChatGPT fungerer på den måten at den som respons på et spørsmål eller en oppfordring (en såkalt «prompt»), autogenererer tekst ut fra en beregning av sannsynlighet for hvilket ord som følger et annet. Denne kunnskapen har verktøyet opparbeidet seg gjennom å trene på et stort datasett fra ulike kilder på internett. Datasettet er i hovedvekt engelskspråklige, og OpenAI opererer med lav gjennomsiktighet når det gjelder nøyaktig hvilke kilder som er brukt².

Ettersom verktøyet er trent på menneskelig språk, vil teksten den genererer være til forveksling lik en tekst skrevet av et menneske. Samtidig er det viktig å kjenne til at ChatGPT er en ren tekstgenerator som ikke har noe resonnement bak teksten som genereres. Det utføres heller ingen faktasjekk av teksten som produseres.

Dette skaper særlige utfordringer knyttet til bruken av ChatGPT i academia. Mens ChatGPT kan oppleves som et godt verktøy for å utarbeide visse former for formulaiske tekster, som eksempelvis formelle brev, oppsummeringer, og generelle beskrivelser eller redegjørelser for et tema, er det ikke gitt at teksten som genereres er korrekt. Ved bruk av ChatGPT i mer komplekse tekster, for eksempel analytiske og resonnerende tekster, eller tekster som omhandler personlige erfaringer og lokale forhold, vil ChatGPT være av mer begrenset nytteverdi, og i mange tilfeller vil det kreve høy kompetanse på det aktuelle temaet eller fagfeltet for å kunne oppdage svakhetene ved en slik tekst generert av ChatGPT.

¹ <https://openai.com/blog/chatgpt>

² <https://www.vice.com/en/article/ak3w5a/openais-gpt-4-is-closed-source-and-shrouded-in-secrecy>

Prinsipielle avklaringer: Er bruk av AI-generert tekst brudd på akademisk redelighet, eller ikke?

De grunnleggende verdier for akademisk virksomhet ved UiB er åpenhet, etterprøvnbarhet, vitenskapelig redelighet og kritisk diskusjon³. Prinsipper for akademisk redelighet vektlegger særlig at man oppgir kilder for informasjonen man fremlegger, at data er sannferdighet, og at man ikke fremstiller en tekst man selv ikke har skrevet for å være ens egen⁴. Et annet prinsipp som særlig gjelder forskere og viderekommende studenter er hvorvidt teksten fremstår som et selvstendig arbeid⁵.

ChatGPT er et verktøy som kan ha stor nytteverdi innen ulike praksiser for tekstgenerering. Dette gjelder også innen høyere utdanning og forskning. Eksempler på god bruk av ChatGPT kan være å bruke verktøyet for disponering og omstrukturering av tekst, eller språkvask og oversetting. I en slik sammenheng er det imidlertid viktig at man vurderer ChatGPT i lys av prinsipper for akademisk redelighet. I forlengelsen av dette vil det også være god akademisk skikk å opplyse i teksten dersom du har brukt ChatGPT eller lignende verktøy og samtidig angi på hvilke måter verktøyet har blitt brukt i skriveprosessen⁶.

Samtidig må det anerkjennes at dersom man leverer en tekst der hele eller deler er skrevet av ChatGPT og ikke redigert med hensyn til korreksjoner og bruk av egne ord, så er dette ikke nødvendigvis plagiat i ordets tradisjonelle forstand. Plagiat forstås normalt som å oppgi andres tekst som sin egen, og selvplagiat handler om å levere en tekst man tidligere har levert om igjen uten at det er gjort vesentlige endringer⁷. Tekst som genereres av for eksempel ChatGPT kan overlape delvis med tekster som finnes i bakgrunnsdataene, men er som regel ikke en kopi av en eksisterende tekst, men er generert ut ifra en bestemt prompt. Det betyr at en tekst generert av ChatGPT ikke nødvendigvis er å anse som en selvstendig, eksisterende tekst og det er derfor ikke i alle tilfeller en riktig tilnærming å oppgi ChatGPT som en kilde i referanselisten.

Dersom man leverer en tekst skrevet helt eller delvis av ChatGPT eller tilsvarende verktøy som sin egen, så vil dette være i strid med akademisk redelighet og dermed kunne telle som fusk. Dersom man imidlertid bruker ChatGPT som et hjelpeverktøy i deler av skriveprosessen på en måte som kan sammenlignes med innspill fra en medstudent eller veileder, eller korrekturlesing, for eksempel til disponering av en oppgave før skrivingen starter, eller til språkvask eller for å bedre strukturen i en egenprodusert tekst, så vil dette kunne være innenfor prinsipper for akademisk redelighet.

Til tross for at det har vært rapporter om det motsatte, finnes det i dag ikke noe verktøy som med sikkerhet kan avsløre om en tekst har blitt generert av ChatGPT, og i lys av at slike verktøy også vil bli bedre i fremtiden er det usannsynlig at vi vil kunne få et verktøy som avslører bruk av tekstgenereringsverktøy.

Veiledning til studentene

Det er i strid med prinsipper for akademisk redelighet å levere tekst som en ikke har skrevet selv.

³ <https://www.uib.no/studiekvalitet/77864/hva-er-fusk-og-hvilke-konsekvenser-f%C3%A5r-det>

⁴ <https://www.uib.no/foransatte/77865/abc-ved-mistanke-om-fusk>

⁵ <https://www.uib.no/student/49084/1%C3%A6r-deg-%C3%A5-bruke-kilder-riktig>

⁶ APA (<https://apastyle.apa.org/blog/how-to-cite-chatgpt>), Chicago (<https://www.chicagomanualofstyle.org/ganda/latest.html>)

⁷ <https://www.uib.no/foransatte/77865/abc-ved-mistanke-om-fusk>

Enhver student må ta ansvar for sin egen tekst og være sikker på at alt som står der er riktig og følger vanlige regler for akademisk redelighet. Det vil si at enhver bruk av ChatGPT eller andre tilsvarende verktøy ikke fritar studenten fra ansvaret for tekstens sannferdighet og kvalitet, og at man er bevisst både styrkene og svakhetene ved verktøyet.

*Bruk av ChatGPT og andre AI-verktøy som vil **bryte med** retningslinjene:*

- Å levere en tekst der deler av eller hele teksten er generert av ChatGPT.

*Bruk av ChatGPT og andre AI-verktøy på en måte som vil være **innenfor** retningslinjene:*

- Justering av egen tekst, for eksempel:
 - Disponering og strukturering av en oppgave
 - Omstrukturering av egenprodusert tekst
 - Språkvask

Særlig utfordrende områder:

- Dersom generatoren har presentert studenten for ideer og tankegods, så vil det være et brudd med retningslinjene å fremstille disse ideene som ens egne. Men dersom slike ideer brukes til inspirasjon for å sette seg videre inn i tankegodset gjennom videre lesing og diskusjon, så kan det være innenfor retningslinjene så lenge man ellers følger prinsipper for akademisk redelighet.
- Å skille mellom bruk til studier og bruk til å lage tekst: å bruke ChatGPT for å lettere forstå tekster (for eksempel gjennom generering av sammendrag) eller som en sparringspartner i læreprosessen er innenfor retningslinjene, men vær da oppmerksom på svakhetene ved systemet.

Veiledning til emneansvarlige, eksaminatorer og sensorer

Ettersom sentrale prinsipper for innleverte oppgaver er akademisk redelighet og evne til å vise forståelse for og selvstendighet i faget, vil et viktig moment i å møte utfordringene med bruk av tekstgeneratorer som ChatGPT handle om hvordan vi sikrer disse prinsippene. På lenger sikt kan dette for mange programmer bety styrking av opplæringen i akademisk skriving og et større fokus på den rollen lesing og skriving har i læringsprosessen. I tillegg kan dette innebære en gjennomgang av de vurderingsformene man benytter på de enkelte emnene, slik at man i større grad tester selvstendighet enn kunnskap, og sikrer at læringsprosessen står i fokus.

*Veiledning for formulering av **eksamensoppgaver**:*

- Unngå bruk av kunnskapstester og formulaiske redegjørelser.
- Bruk oppgaver der studentene må reflektere over egne erfaringer, eksempelvis ved at de skal reflekterer og rapporterer over praktisk oppgave eller gruppearbeid.
- Fokuser oppgavene rundt refleksjon av konkrete eksempler og kasus og be studentene lage koblinger mellom dem eller med pensumtekster. Dette kan være en lokal situasjon eller data og resultater fra et bestemt forskningsprosjekt, da verktøyene i mindre grad vil kunne kjenne disse igjen.
- Bruk ChatGPT til å generere oppgaver som studentene skal vurdere kvaliteten på ut fra faglige kriterier.
- I fag der det er nødvendig med kunnskapstester og formulaiske redegjørelser, kan det være nødvendig å gå over til skriftlige eksamen eller muntlig eksamen; eventuelt utvikle alternative obligatoriske arbeidskrav (se under).

*Veiledning for **obligatoriske arbeidskrav**:*

- Unngå at seminarer og oppgaver handler om testing, og sikre at de i stedet fokuserer på læring og øving.

- Gjør muntlige tilbakemeldinger, presentasjoner og deltakelse i diskusjoner til obligatoriske arbeidskrav.
- I fag der det er nødvendig med kunnskapstester, kan slike gjennomføres som obligatoriske arbeidskrav i klasserommet. Slike tester kan også utføres med alternative verktøy, som quizverktøy (for eksempel Mentimeter og Kahoot).

Veiledning for sensur og vurdering:

Denne teksten har presisert at bruk av ChatGPT og andre tekstgenereringsverktøy ikke nødvendigvis er å regne som fusk i seg selv, men at slik bruk av kan være i strid med akademisk redelighet og også bidra til uselvstendige oppgaver. For en sensor kan det dermed være sekundært hvorvidt de er i stand til å oppdage bruk av ChatGPT, så lenge de er i stand til å vurdere selvstendigheten til en oppgave. Indikasjoner på uselvstendighet som konsekvens av å bruke ChatGPT er følgende:

- Faktafeil og manglende referanser
- Lite tilknytning til undervisning/pensum
- Generisk tekst som ikke svarer helt på oppgaven eller som oppsummerer andre tekster på en upresis måte

Oppfølgingstiltak

- Fakultetet oppretter en nettside der retningslinjene gjøres tilgjengelig og informasjon om denne deles med studentene i Mitt UiB og eventuelt på Instagram. Instituttene oppfordres også til å legge ut relevant informasjon på sine informasjonssider om eksamen i Mitt UiB.
- Fakultetet gjennomfører et seminar høsten 2023 for studenter og ansatte om bruk av generative KI-modeller.
- Fakultetet undersøker muligheten for å legge til punkt om bruken av slike verktøy i egenerklæringene som studentene skriver under på ved oppgaveinnlevering i Inspira/Mitt UiB.
- Instituttene oppfordrer sensorer og andre som vurderer studenttekster til å bli strengere i å kreve god kildehenvisning.
- Fagmiljøene oppfordres til på sikt å tilby styrket opplæring i akademisk skrivning og redelighet, herunder kildebruk og henvisningsteknikk så tidlig som mulig i studieløpet. Denne opplæringen må også aktivt inkludere retningslinjer for bruk av tekstgeneratorer.
- Fakultetet og instituttene arbeider for å styrke opplæringen i akademisk redelighet, inkludert retningslinjer for bruk av tekstgeneratorer, for seminarledere.
- På sikt bør fagmiljøene gjøre en gjennomgang av hvilke vurderingsformer som brukes på de enkelte emnene slik at man tester selvstendighet over kunnskap, og sikrer variasjon i vurderingsformene. De bør da vurdere hvordan eksamen og obligatoriske oppgaver er organisert, slik at bruken av denne typen verktøy i størst mulig grad kan unngås.

Studiestyret ved Det humanistiske fakultet

Møte: 06.09.2023

SAK 21/23: Etter- og videreutdanning (EVU) handlingsplan

Dokumenter i saken:

Oversikt EVU med finansieringskjelde januar 2023

Handlingsplan for etter- og videreutdanning ved HF

Det er alt 79 aktive EVU-tilbud ved HF. Dette gjer HF til det største EVU-fakultetet på UiB, trass i ein stor vekst òg ved dei andre fakulteta dei seinare åra. I den nye UiB-strategien heiter det at UiB skal styrkjast «som en arena for livslang læring og videreutvikle forskningsbaserte, fleksible etter- og videreutdanningstilbud i samsvar med UiBs profil». Formuleringa inneber at EVU vil vera eit viktig satsingsområde på UiB frametter. Men dette betyr ikkje nødvendigvis at det er *omfanget* av EVU som skal aukast. Kva profil EVU-satsinga til UiB skal ha, må uansett operasjonaliserast på fakultetsnivået. Slik sett er det no eit godt høve til å diskutera kva strategiske val HF bør ta på EVU-området frametter.

Dei fleste EVU-tilboda ved HF finst ved IF, dei andre finn ein ved LLE og ved AHKR. I porteføljen finst det i alt tre masterprogram. Om lag halvdelen av tilboda er eigenfinansierte, dvs. seia gjennom studiepoeng. 16 tilbud er fullt ut eksternfinansierte. 15 tilbud – dette gjeld mellom anna emna som til saman utgjer masterprogrammet Religious Minorities, samt emne i arabisk og spansk – er finansierte gjennom ein kombinasjon av studiepoeng og studentbetaling. 14 av dei fullt ut eksternfinansierte tilboda sorterer under tilskotsordninga «Kompetanse for kvalitet» (KFK). Dette er ei statleg ordning som vart oppretta for å gje lærarar moglegheit til å styrkja undervisningskompetansen sin innanfor faga norsk, engelsk, norsk som andrespråk, samisk og matematikk. Lærarar er målgruppa òg for ei rekkje emne innanfor framandspråka fransk, tysk, spansk og fransk, og for to erfaringsbaserte masterprogram (engelsk og norsk). Lærarar er likeins målgruppa for emnet «Undervisning i kontroversielle tema» (AHKR). Ved AHKR finst det òg nokre EVU-emne som er retta mot tilsette i museumssektoren, forutan to fullt ut eksternfinansierte emne som er betalt av Norsk Sjukepleiarforbund.

For HF – som ved dei andre fakulteta ved UiB – må EVU tilpassast kjerneverksemda, dvs. undervisningsoppgåvene som knyter seg til dei basisfinansierte studieplassane ein har fått tildelt, i tillegg til forskingsverksemda. Men EVU kan vera god butikk og det kan vera del av ein strategi der ein vil styrkja enkelte fagområde. Økonomien på EVU-området er likevel komplisert. I utgangspunktet er dei studiepoengfinansierende tilboda greie på inntektssida. Men det er avgrensa kor mykje det enkelte fagmiljøet sit att med av reie pengar, sidan ein betydeleg del av inntektene går til å betala for institusjonen UiB sine transaksjonskostnadar. EVU-tilbod inneber òg ein stor risiko på utgiftssida, sidan det er krevjande å treffa med estimat på rekrutteringspotensialet. Det som kan arta seg som eit lønsamt tilbod, er ikkje nødvendigvis lønsamt på sikt. Problemet kan då vera at fagmiljøet har bunde opp ressursar for å drifta det aktuelle tilbodet. Om ein skal tilby EVU-opplegg gratis, er føresetnaden eit stort volum med minst mogleg kostnadar, slik at profitten aukar jo fleire studentar ein har.

Det er såleis sentralt å sjå EVU-tilbod i lys av den aktiviteten elles på HF. Når ein ser på den gjeldande EVU-porteføljen ved fakultetet, er denne nært knytt til HF som eit lektorutdanningsfakultet, med tilsette i skuleverket som ei sentral målgruppe. Dette vil truleg òg vera tilfellet i framtida. Men på dette området reiser det seg nokre utviklingsdrag som fakultetet må ta omsyn til. I NOU 2022:13 «Med vidare betydning, om et helskaplig system for kompetanseutvikling i barnehage og skole», føreslår ein at dei rådande tilskotsordningane innanfor etter- og vidareutdanning av lærarar skal slåast saman i éi ordning:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2022-13/id2929000/>

Dette vil ha konsekvensar for KFK-ordninga. KFK retta seg mot lærarar innanfor kun ei gruppe av fag, som rett nok var gunstig for HF. Men med samanslåing av rådande tilskotsordningar, er tanken å etablere nye karriereveggar for *alle* lærarar, men på ein måte som ikkje nødvendigvis inneber at det er kompetansen i utvalde undervisningsfag som skal styrkast.

I NOUen vert det òg teke til orde for at alle lærarar skal ha rett til å kunna bruka 10 prosent av arbeidstida si til etter- og vidareutdanning, noko som kan opna opp ein stor marknad. Eit tilleggsmoment her er at EVU-tilbod som er omfatta av nye tilskotsordningar, må utviklast innanfor rammene av regionale partnerskap, altså i samarbeid mellom skuleeigarar og UH-institusjonar. Her er det mange moglegheiter, men det krev godt samarbeid for at ein ikkje skal koma i ein situasjon med kannibalisme av tilbod mellom institusjonar. Ei slik ordning føreset uansett at UiB evnar å posisjonera seg i høve til desse partnerskapa og utvikla attraktive tilbod som vil vera etterspurde blant skuleeigarar i regionen.

Utsynsmeldinga som kom i vår, gjev òg nokre rammer for korleis høgare utdanningsinstitusjonar kan arbeida med EVU framover:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-14-20222023/id2967608/>

Utsynsmeldinga gjev klare føringar for kva kompetanseområde institusjonane bør satsa på i åra frametter, som for eksempel «kompetanse som er nødvendig for å ha gode velferdstjenester i heile landet og for å håndtere den demografiske utviklingen, balansert opp mot behovet for arbeidskraft i andre sektorar i samfunnet.» Som i NOUen «Med vidare betydning», ligg det òg sterke regionale føringar inne, med ei satsing på utdanningstilbod der folk bur, noko som sjølvsagt òg har noko å seia for EVU.

Fakultetet vil utarbeida ein litt meir overordna strategi for korleis HF ska arbeida med EVU framover, eller kva prinsipp som bør liggja til grunn i EVU-arbeidet. Studiestyret vert invitert til å koma med innspel til korleis dette arbeidet bør leggjast an.

Svein Ivar Angell
visedekan

Inger Marie Hatløy
fungerande studiesjef

AVDELINGSNVNAV	STUDIEPROGRAMKODE	EMNEKODE	EMNENAVN	STUDIENIVA	STUDIEPOEN STATUS	Termin	År	FINANSTYPE	Finansieringskilde	Prosent egenfinansiering
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	AHS202-F	AHS202-F-0	Erfaring, kunnskap og profesjon	LN	15 Aktivt	HØST	2022	EKSTERN	Oppdrag: NSF	0
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	AHS203-F	AHS203-F-0	Virksomhet, profesjon, samfunn	LN	15 Aktivt	HØST	2022	EKSTERN	Oppdrag: NSF	0
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	HRDI0600	HRDI0600-0	Undervisning i kontroversielle tema	LN	15 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	MUSE620	MUSE620-0	Å forske i og på museum	HN	15 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	MUSE621	MUSE621-0	Vitenskapelig publisering for museumsansatte	HN	15 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	VID-RELMIN	RELMIN648-4	Discrimination Against Religious Minorities Worldwide	HN	5 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	61
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	VID-RELMIN	RELMIN648-4	What is a "religion"?	HN	5 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	61
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	VID-RELMIN	RELMIN647-4	Multiculturalism	HN	5 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	61
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	VID-RELMIN	RELMIN650-4	Religious Minorities Master's Thesis	HN	30 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	61
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	VID-RELMIN	RELMIN645-4	Middle Eastern Churches in the 20th and 21st Century	HN	5 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	61
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	VID-RELMIN	RELMIN644-4	Sami History after 1751	HN	5 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	61
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	VID-RELMIN	RELMIN643-4	Religious Minorities in Israel	HN	5 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	61
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	VID-RELMIN	RELMIN642-4	Dissent and Religious Minorities	HN	5 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	61
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	VID-RELMIN	RELMIN641-4	Buddhism in Contemporary India	HN	5 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	61
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	VID-RELMIN	RELMIN639-4	Ethno-Religious Minorities in Central and Eastern Europe	HN	5 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	61
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	VID-RELMIN	RELMIN638-4	Teaching Religion and the Representation of Minorities	HN	5 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	61
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	VID-RELMIN	RELMIN637-4	The Yezidis	HN	5 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	61
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	VID-RELMIN	RELMIN636-4	Christianity in Contemporary China and India	HN	5 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	61
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	VID-RELMIN	RELMIN646-4	Freedom of Religion	HN	10 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	61
Institutt for fremmedspråk	ARA621	ARA621-0	Arabiske språk og kultur	LN	15 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	53
Institutt for fremmedspråk	ARA622	ARA622-0	Grunnkurs i moderne standardarabisk	LN	15 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	53
Institutt for fremmedspråk	ENG621-0	ENG621-0	Engelsk 1a: Utvikling av språklig og kommunikatv kompet.	LN	15 Aktivt	HØST	2022	EKSTERN	KFK	0
Institutt for fremmedspråk	ENG622	ENG622-0	Engelsk 1b: Utvikling av tekstkompetanse i engelskfaget	LN	15 Aktivt	HØST	2022	EKSTERN	KFK	0
Institutt for fremmedspråk	ENG623	ENG623-0	Engelsk 2a: Utvikling av danning og interkulturell kompeta	LN	15 Aktivt	HØST	2022	EKSTERN	KFK	0
Institutt for fremmedspråk	ENG624	ENG624-0	Engelsk 2b: Språk og diskurs i et kommunikasjons- og læriv	LN	15 Aktivt	HØST	2022	EKSTERN	KFK	0
Institutt for fremmedspråk	FRAN620	FRAN620-0	Fransk grammatikk 1	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	FRAN621	FRAN621-0	Fransk grammatikk 2	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	FRAN622	FRAN622-0	Inføring i fransk litteratur	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	FRAN623	FRAN623-0	Fransk litterat analyse	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	FRAN624	FRAN624-0	Fransk kulturkunnskap og frankofoni	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	FRANSK621	FRANSK621-4	Fransk 1a: Fransk språk, kultur, litteratur og språkdidaktik	LN	15 Aktivt	HØST	2022	EKSTERN	KFK	0
Institutt for fremmedspråk	FRANSK622	FRANSK622-4	Fransk 1b: Fransk språk, kultur, litteratur og språkdidaktik	LN	15 Aktivt	HØST	2022	EKSTERN	KFK	0
Institutt for fremmedspråk	ITAL620	ITAL620-0	Inføring i italienskstudium (nett)	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	ITAL621	ITAL621-0	Italiensk språk 1 (nettbasert)	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	ITAL624	ITAL624-0	Italiensk språk 2 (nettbasert)	LN	10 Nytt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	SEK600	SEK600-0	Sammenlignende europeiske kulturstudier	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	SLANG40	SLANG40-0	Fordypning i spansk språk	LN	15 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	53
Institutt for fremmedspråk	SLANG41	SLANG41-0	Fordypning i latinamerikansk litteratur	LN	15 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	53
Institutt for fremmedspråk	SLANG42	SLANG42-0	Fordypning i latinamerikansk kulturkunnskap	LN	15 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	53
Institutt for fremmedspråk	SPANSK621	SPANSK621-4	Spansk 1a: Språklæring, spansk språk og kommunikasjon	LN	15 Aktivt	HØST	2022	EKSTERN	KFK	0
Institutt for fremmedspråk	SPANSK622	SPANSK622-4	Spansk 1b: Spansk språk, kultur og samfunn	LN	15 Aktivt	HØST	2022	EKSTERN	KFK	0
Institutt for fremmedspråk	SPLA627	SPLA627-0	Spansk grammatikk I (nett)	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	SPLA628	SPLA628-0	Latinamerikansk litteratur og kultur I (nett)	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	SPLA629	SPLA629-0	Latinamerikansk litteratur (nett)	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	SPLA637	SPLA637-0	Spansk II	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	SPLA638	SPLA638-0	Latinamerikansk litteratur og kultur II (nett)	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	SPLA639	SPLA639-0	Kultur og samfunn i Latin-Amerika (nett)	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	TSY625-0	TSY625-0	Grunneme i tysk språk I, nettbasert	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	TSY626	TSY626-0	Tyskspråklig kultur, nettbasert	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	TSY627	TSY627-0	Tysk språk og tekstkunnskap, nettbasert	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	TSY635-0	TSY635-0	Grunneme i tysk språk II, nettbasert	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	TSY636	TSY636-0	Tyskspråklig litteratur, nettbasert	LN	10 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	TSYK21	TSYK21-0	Tysk 1a: Språk, kultur og fremmedspråkdidaktikk	LN	15 Aktivt	HØST	2022	EKSTERN	KFK	0
Institutt for fremmedspråk	TSYK22	TSYK22-0	Tysk 1b: Språk, kultur og digital kompetanse	LN	15 Aktivt	HØST	2022	EKSTERN	KFK	0
Institutt for fremmedspråk	VID-MAUJENG	ENGMAU641	Engelsk språk	HN	15 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	VID-MAUJENG	ENGMAU642	Engelskspråklig litteratur	HN	15 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	VID-MAUJENG	ENGMAU643	Engelsk fagdidaktikk (i Erfaringsbasert master i undervisnin	HN	15 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	VID-MAUJENG	ENGMAU644	Profesjon, refleksjon og erfaringsdeling	HN	15 Nytt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	VID-MAUJENG	ENGMAU65C	Erfaringsbasert masteroppgave i undervisning med fordyp	HN	60 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for fremmedspråk	VID-MAUJENG	ENGMAU651	Felleseme: Profesjon, refleksjon og erfaringsdeling	HN	0 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	HERMOD620	HERMOD620	Hermod: Kommunikasjon av forskning, kultur og forvaltni	LN	10 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	28
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	NOL1102-F	NOL1102-F-0	Litteratur etter 1900	LN	15 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	NOL1103-F	NOL1103-F-0	Nordisk: Den eldre litteraturen (Fjernord)	LN	15 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	NORAN602	NORAN602-C	Norsk språk som andrespråk (fjernstudium)	LN	15 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	53
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	NORAN604	NORAN604-C	Andrespråklæring og -undervisning	LN	15 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	53
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	NORAN609	NORAN609-C	Testing og vurdering av språkferdigheter	LN	5 Aktivt	HØST	2022	BLANDET	Studentbetaling + stu	53
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	NORSK621-0	NORSK621-0	Norsk 1, modul A. Nordisk litteratur 1: Tekstkunnskap og s	LN	15 Aktivt	HØST	2022	EKSTERN	KFK	0
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	NORSK622	NORSK622-0	Norsk 1, modul B. Nordisk språk 1: Moderne språk	LN	15 Aktivt	HØST	2022	EKSTERN	KFK	0
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	NORSK623	NORSK623-0	Norsk 2, modul A. Nordisk språk 2: Språkhistorie og talem.	LN	15 Aktivt	HØST	2022	EKSTERN	KFK	0
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	NORSK624	NORSK624-0	Norsk 2, modul B. Nordisk litteratur 2: Teksthistorie og kul	LN	15 Aktivt	HØST	2022	EKSTERN	KFK	0
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	NOSP102-F	NOSP102-F-C	Nordisk: Moderne språk (Fjernord)	LN	15 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	NOSP103-F	NOSP103-F-C	Nordisk: Språkhistorie og talemål (Fjernord)	LN	15 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	VID-MAUNOR	NORMAU64	Norsk fagdidaktikk for master i undervisning	HN	15 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	VID-MAUNOR	NORMAU65	Felleseme: Profesjon, refleksjon og erfaringsdeling	HN	0 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	VID-MAUNOR	NORMAU64	Litteraturteori og metode for erfaringsbasert master i und	HN	15 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	VID-MAUNOR	NORMAU65C	Erfaringsbasert masteroppgave i undervisning med fordyp	HN	60 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	VID-MAUNOR	NORMAU64	Språkkunnskap for erfaringsbasert master i undervisning	HN	15 Aktivt	HØST	2022	INTERN	Studiepoeng	100

Studierstyret ved Det humanistiske fakultet

Møte: 06.09.2023

SAK 22/23: Opptakstill studieåret 2023/2024

Dokumenter i saken:

- [Fakultetsstyresak 47/23](#) Opptakstill 2023
- Ettersending av møtt-tall for høsten 2023

Bakgrunn:

Studierstyret får fremlagt tall for studentopptaket studieåret 2023/2024. Dette inkluderer opptak til grunnstudier (årsstudier, bachelor, lektorutdanning) og opptak til toårig master.

Opptakstillene er også lagt frem til orientering i fakultetsstyret 5. september (se lenke). Da fakultetsstyresaken ble skrevet var ikke møtt-tallene for høsten 2023 tilgjengelige, og disse måtte derfor ettersendes.

Visedekans merknader:

Fakultetet har for andre år en nedgang i opptaket til grunnstudier høsten 2023, og høstens opptak fyller ikke studieplassene. For toårige masterprogram fyller vi derimot studieplassene høsten 2023.

Forslag til vedtak:

Studierstyret tar saken til orientering.

Svein Ivar Angell
visedekan

Inger Marie Hatløy
fungerende studiesjef

Studierstyret ved Det humanistiske fakultet

Møte: 6.9.2023

SAK 23/23:

Ekstern fagfelleevaluering for masterprogrammet i nordisk språk og litteratur 2023

Dokumenter i saken:

- Rapport fra ekstern fagfelle for nordisk språk og litteratur, Linda Hamrin Nesby
- Uttalelse til rapporten fra Programstyret for nordisk, v/Frode Helmich Pedersen

Forslag til vedtak:

Studierstyret tar rapporten fra ekstern fagfelle til etterretning.

Svein Ivar Angell
visedekan

Inger Marie Hatløy
fungerende studiesjef

Programsensorrappport

Masterstudiet i nordisk språk og litteratur, UiB

Professor Linda Hamrin Nesby, UiT Norges arktiske universitet, 28. februar 2023

1. Bakgrunnsinformasjon

Denne rapporten omfatter Masterstudiet i nordisk språk og litteratur for 2022. Rapporten er skrevet med utgangspunkt i «Veiledende mal for rapport for eksterne fagfelle» og «Retningslinjer for eksterne fagfeller ved Universitetet i Bergen». Den baserer seg ellers på følgende bakgrunnsmateriale:

- Studieplaner og emneevalueringer på nett beregnet for studenter
- Oppmeldingstillrapporter
- Vurderingsmeldingstill
- Studentevalueringer
- Tidligere programsensorrappporter 2013 og 2015
- UiBs kvalitetsbase
- Tredjepartsinformasjon; NOKUTs Studiebarometer og Samordna opptak

- Zoom-møte med ansatte i studieadministrasjonen 24.2.2023
- Zoom-møte med vitenskapelig ansatte i nordisk 24.2.2023
- Zoom-møte med studentrepresentant 21.2.2023

2. Studieprogrammet

Masterstudiet i nordisk språk og litteratur er et to-årig studium som strekker seg over fire semestre. Første semester består av to obligatoriske emner, andre semester består av prosjektforberedende emne og ett av de obligatoriske emnene eller utveksling.

Studiebarometeret for 2022 (tall slått sammen for 2021 og 2022 på grunn av få respondenter) viser svært gode resultater for masterprogrammet i nordisk språk og litteratur ved UiB. På alle indikatorer, bortsett fra en, skåres det høyere enn gjennomsnittet. Jeg vil særlig trekke frem to områder med svært god tilbakemelding fra studentene. Deretter vil jeg komme inn på tre områder av mer utfordrende art:

1) Studiebarometeret viser at studentene ved UiB generelt er svært fornøyde med masterprogrammet i nordisk språk og litteratur: En helhetsvurdering på 4,7 (av maks 5) er svært godt og markant bedre enn det nasjonale gjennomsnittet på 4,2. Samtidig er tilfredsheten gått noe ned fra 2019 hvor skåren var imponerende 5. Uansett viser dette at masterstudiet ved UiB er et svært velfungerende program.

2) Studiebarometeret viser også et særlig positivt avvik i forhold til gjennomsnittet, ved at respondentene oppgir å møte godt forberedt til undervisningen, at egen studieinnsats er høy samt høy motivasjon for studieinnsats. Dette er svært positivt og viser til en god jobb blant de fagansatte og administrasjon som har laget en kultur for høy ytelse og innsats.

3) Ett område skåres imidlertid lavt og lavere enn gjennomsnittet og det gjelder tilknytning til arbeidslivet: 2,1 er lavere enn 2,7 som var UiBs skår i 2019 og også lavere enn 2,4 som er gjennomsnittet for utdanninger i germanske og romanske språk. Studentene oppgir at de får god informasjon om hva egen kompetanse kan brukes til i arbeidslivet og relevante yrker, men etterlyser representanter fra arbeidslivet i undervisningen og muligheter for å jobbe med prosjekter/oppgaver i samarbeid med arbeidslivet. Særlig punktet: «Jeg får innføring i hvordan jeg kan formidle min egen kompetanse til potensielle arbeidsgivere» skårer dårlig (2,0).

I samtale med studentrepresentant foreslås det at arbeidslivsrelevans integreres i hvert enkelt emne, for eksempel i form av et kortere innlegg fra emneansvarlig som tematiserer emnets potensiale for arbeidsrelevans, evt. også refleksjon om forholdet dannelses- versus arbeidsrelevans. Ett annet innspill fra programsensor knytter seg til alumner: UiB har en aktiv alumn-ordning som synes å fungere godt (det vises til informasjon på universitetets nettside). Kanskje kunne alumner fra nordisk vært brukt til å gi korte yrkesrelevante presentasjoner i flukt med noen av forelesningene, på prosjektdagen i forbindelse med masteroppgaven, på orienteringsdagen eller på et eget alumntreff. Ellers foreslås det å vurdere et Forskningsprosjektsemester etter modell av UiO (se denne rapporten side 4).

4) En annen utfordring er at rekrutteringen til disiplin-faget nordisk master ved UiB er lav. Dette er ikke spesielt for UiB, men en gjennomgående nasjonal tendens ved nordisk som disiplin-studium. I en samtale med de fagansvarlige og de administrativt ansatte ble det da også uttrykt bekymring knyttet til den svake rekrutteringen til disiplin-faget. Følgende tiltak ble nevnt:

- Det ble vist til hvordan man kan være enda tydeligere på å kommunisere muligheten for å bli lektor via å studere disiplin-faget – et valg som i tillegg åpner en rekke andre karrieremuligheter. Studentrepresentanten trakk frem ønsket om trygghet og forutsigbarhet som viktig for valg av lektor versus disiplin-utdanning. Å understreke muligheten for å jobbe som lærer, vil kunne møte disse behovene hos studentene.
- Åpen dag i mars ble også trukket frem som en god anledning til å informere om disiplin-fagets gode jobbprospekter.
- Hjemmesidene kan med fordel revideres. Følgende punkter er pekt på i møter med administrasjon/student og fagansatte: 1) Sider som pt foreligger kun på nynorsk bør også foreligge på bokmål for å appellere mer til dagens unge studenter. 2) Karriereintervjuer bør komme høyere opp på siden; dette ble påpekt både av studentrepresentant og de studieadministrativt ansatte. De studieadministrativt ansatte var positive til å utforske muligheten for å gjøre masterprogrammets hjemmeside mer brukervennlig, men pekte samtidig på at det per nå var en lite fleksibel og krevende prosess å redigere hjemmesidene på programnivå. Dette innspillet bør formidles videre til nivå 1 og/eller 2.

5) Master i nordisk språk og litteratur har en skjev kjønnsfordeling med klar overvekt av kvinner: våren 2021 var det 38 kvinner og 12 menn, våren 2020 var det 21 kvinner og 9 menn. For våren 2022 foreligger det ikke tall. Denne skjevfordelingen er kjent innenfor akademien: I 2022 var det 80 729 kvinnelige søkere og 54 225 mannlige søkere grunnstudier ved universiteter og høyskoler gjennom Samordna opptak. Dette utgjør en kvinneandel på 59,8 prosent og en mannsandel på 40,2 prosent. Skjevheten på masterprogrammet kan likevel være verdt å dvele

ved – hvordan er tallene fra oppstart og BA, og mister man menn underveis? Hva skyldes i så fall dette? Kan man gjøre noe for å unngå denne kjønnsmessige skjevheten?

3. Emner

Studentene på master i nordisk språk og litteratur har stor valgfrihet noe som er positivt. Studiet tilbyr en rekke språklige og litterære emne som dels gjentas, mens noen tilbys kun en gang. Studentene kan velge å konsentrere seg om bare litteratur eller bare språk, eller de kan kombinere språk og litteratur.

Masteremnet fordeler seg over fire valgfrie tema innenfor henholdsvis språk og litteratur.. Oversikten viser at noen emner rekrutterer svært godt og andre noe svakere. Kanskje bør man diskutere hvorvidt emner som over tid har få studenter bør erstattes av nye emner. Ingen av emnene synes å ha en tverrfaglig utforming, selv om noen absolutt har et tverrfaglige potensiale (økonomi og litteratur, og kommunikasjon og fagspråk). Kanskje kan faggruppen diskutere hvorvidt det er mulig, og ønskelig, å utvikle emner gjennom et samarbeid med andre disipliner (tverrfaglige emner) eller gjennom samarbeid med andre fagfelt ved fakultetet, herunder også emner som involverer språk og litteraturdelen av nordiskfaget (flerfaglige emner).

Språk:

a.Orddanning i vestnordiske språk: teori og analyse (NOSP312)
(2020 vår/høst: 3/0)
(2021 vår/høst: 1/0)
(2022 vår/høst: 3/0)

c.Didaktisk emne
(2020 vår/høst: 0/12)
(2021 vår/høst: 0/9)
(2022 vår/høst: 1/0)

b.Kommunikasjon og fagspråk (NOSP313)
(2020 vår/høst: 0/7)
(2021 vår/høst: 3/4)
(2022 vår/høst: 0/11)

d.Nyord, importord og engelsk påvirkning i vestnordiske språk (NOSP316)
(2020 vår/høst: 1/19)
(2021 vår/høst: 0/9)
(2022 vår/høst: 0/8)

To av emnene (NOSP 313 og 316) er evaluert. Tilbakemeldingene er svært gode, og det trekkes blant annet frem gode veiledingserfaringer, samt positiv opplevelse av at to forelesere deler emnet. Det fremheves også som positivt at man tar hensyn til lektorstudentene ved å ta en pause når de har praksis.

Litteratur:

a. Dagligspråksfilosofi og litteratur: Ensomhet og uttrykksbehov i skandinavisk samtidslitteratur (NOLI321)
(2022 vår/høst: 1/0)
(2021 vår/høst: 9/0)
(2020 vår/høst:0 /0)

(2020 vår/høst:0 /20)

b. Om økonomiske problemstillinger i norsk litteratur, ca. 1850-1900 (NOLI322)
(2022: 20/24)
(2021 vår/høst: 0/16)

c. Finlandssvensk litteratur från Runeberg till Fagerholm (NO311)
(2022 vår/høst: 1/7)
(2021 vår/høst: 0/16)
(2020 vår/høst: 4/22)

d. Nordic noir NOLI312)
(2022: 2/0)
(2021 vår/høst: 5/0)
(2020 vår/høst: 3/1)

Samtlige emner fikk god tilbakemelding fra studentene. Det ble for to av kursene, særlig NOLI322 trukket frem at det var fint med to forelesere. I forbindelse med det skjønnlitterære utvalget ble det ved to tilfeller, kanskje noe overraskende, trukket frem at det er positivt med eldre og nyere, ukjent, litteratur i stedet for «Instagramtekster og selvbiografiske tekster».

Emnene innenfor språk og litteratur rekrutterer i snitt noe ulikt, og litteraturemnene noe mer enn språkemnene. I samtale med fagansatte ble det trukket frem hvordan man anså det som nyttig å reflektere over hvilke emner som studenter ville anse som spennende og ikke kun gi emner basert på allerede foreliggende spisskompetanse i faggruppen. Man har imidlertid ikke eksplisitt inndratt studentperspektivet i utviklingen av nye emner, og heller ikke involvert lærere eller andre i arvtagerfeltet. Ellers ga særlig litteratursiden uttrykk for at de forsøkte å speile samtidsaktuelle tema og problemstillinger i utviklingen av nye emnetilbud, bla i lesningen av etablerte forfatterskap som Holberg og Skram. Dette var et uttrykk språksiden var svært positiv til og ytret ønske om å speile.

Prosjektseminaret NOLI300 inkluderer samtlige masterstudenter ved nordisk. Seminaret fikk god omtale i evaluering, og det ble blant annet trukket frem som positivt at studentene ble delt i språk og litteraturgrupper. En student etterlyste imidlertid ytterligere inndeling i form av didaktikkrettet undervisning med introduksjon til kvalitativ metode; dette er kanskje noe som kan vurderes siden gruppen med lektorstudenter er stor (men også fordi kjennskap til kvalitativ metode er positiv når det kommer til mulige tverrfaglige samarbeid). I egevalueringen fra fagansatt ble dette kommentert, og det ble foreslått å innlemme en norskdidaktiker i undervisningen.

4. Læringsutbyttebeskrivelsene

Læringsutbyttebeskrivelsene er godt beskrevet og utfyller hverandre mht kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Masteroppgaven NOLISP350 er tydelig presentert på hjemmesiden. Arbeidet med oppgaven og utbyttet er forskningsorientert; kanskje kan man også vurdere å få frem noen mer generiske og arbeidslivsrelevante aspekter ved arbeidet med oppgaven. Noen forslag er:

- 1) Lektorstudenter skriver en side med fagdidaktisk refleksjon knyttet til oppgaven. Faggruppen bes reflektere over hvorvidt det er mulig å få til noe lignende på disiplinstudiet, der studenter bes reflektere over en (hypotetisk) arbeidsrelevans til oppgaven (tema, metode, formidling etc).
- 2) Faggruppen kan reflektere over hvorvidt det lar seg gjøre å tilby masteroppgave som prosjektarbeid inspirert av UiOs modell ved Forskningsprosjektsemester ved lingvistikk og nordiske studier (ILN4950)¹ MA-studenter får erfaring fra prosjektledelse samtidig som de skriver egen masteroppgave. I samtale med studentrepresentant ved UiB fikk tanken om et slik forskningsprosjektsemester god tilbakemelding.
- 3) Representanten etterlyste generelt et større tilbud av ulike praksisplasser som en del av masterprogrammet. Dette vil mye godt være for ressurskrevende å innføre på instituttnivå, men bør tas videre til fakultetsnivå. De studieadministrativt ansatte fortalte om suksessen ved emnet «Praktisk informasjonsarbeid» PRAKTINF på BA-nivå (eller poststudier) der hensikten er å oppøve kommunikasjonsferdigheter myntet på et norsk

¹ <https://www.uio.no/studier/emner/hf/iln/ILN4950/index.html>

arbeidsmarked. Dette emnet er imidlertid under evaluering ved fakultetet og vurderes nedlagt tross stor popularitet.

Studentrepresentanten forteller om et svært inkluderende og positivt forskningsgruppemiljø, og muligheten til å delta i et aktivt forskningsmiljø kan godt synliggjøres tydeligere, bla på programmets hjemmeside. Det opplyses på nettsiden om at masterstudenter kan tilhøre en forskergruppe, men dette er lite synlige tilbud.

5. Vurderingsordninger

Programmet bruker en rekke ulike vurderingsformer: veiledete semesteroppgaver, veiledete master oppgaver, muntlig eksamen, hjemmeeksamen, mappevurdering. Informasjonen om vurderingsordningene som ligger ute på nett er god. Prøving og vurdering av studentenes forventede læringsutbytte blir gjort på en forsvarlig nøytral og faglig betryggende måte.

Det oppfordres til en gjennomgang av vurderingsformer som tar høyde for den seneste utviklingen innen teknologi. Lett tilgjengelig kunstig-intelligens tjenester som Chat GPT bør tas hensyn til ved valg av vurderingsform; kanskje kan en ide være å tematisere vurderingsform og hensikt ovenfor studentene for å bevisstgjøre dem? Studiebarometeret viser også, noe overraskende, at studentene ikke skårer egne muntlige kommunikasjonsevner høyt (4,3), mens skriftlige rangeres høyere (4,7). Kanskje kan muntlige ferdigheter vektlegges mer, både i undervisning, men også som vurderingsform? Fremlegging av caser som skal leses muntlig etter noe forberedelse kan være én måte å gjøre det på. Produksjon av podkast, eller vlogg kan være en andre muligheter.

6. Læringsformer

Siden studieprogrammet ble evaluert sist har landet vært gjennom en pandemi som også har fått konsekvenser for undervisning og evaluering. I rapporten fra 2015 skriver programsensor: «I 2015 har det blitt gjennomført forsøk med "flipped classroom" i deler av litteraturundervisningen. Resultatene har vært blandet, trolig fordi dette har vært nytt for både faglærer og studenter. Forsøker viser likevel en vilje til å forsøke nye undervisningsformer og det vil være svært bra om det gjennomføres flere slike tiltak». Rapporten anmodet faglærerne om «å fortsette utviklingen av studiene gjennom bruk av nye lærings- og vurderingsformer.

Masterstudiet i nordisk synes å ha tatt i bruk digitale undervisningsformer i større grad enn tidligere, og studentene uttrykker fornøydhet med dette. Særlig trekkes fleksibilitet frem som et gode med tilgang på undervisningsressurser når det passer studentene. Samtidig påpeker flere studenter at deltagelsen ved digital undervisning er varierende, både med hensyn til engasjement i timene og konkret oppmøte. Det er grunn til å fortsette arbeidet med digital undervisning og samtidig ivareta fysisk undervisning og seminarformer. En hybrid undervisningsvariant er med andre ord å anbefale videreført. Arbeidet med læringsformer ved masterstudiet ved UiB er noe uklart og inntrykket er en forholdsvis konservativ form for læringspraksis. Ved senere evalueringer av masterprogrammet er det ønskelig å rette fokus på læringsformer og det anmodes om et visst fokus på dette.

7. Kvalitetsutviklingsarbeid

Det foreligger studentevalueringer for en rekke av emnene. I intervju sier studentene at de i varierende grad opplever at evaluering skjer fortløpende. Noen av faglærerne har også selv

evaluert kursene (NOLI322, NOLISP300 og NOLISP300-L. P, NOSP257/313). Disse rapportene finnes i UiBs kvalitetsbase. Rapportene fremstår som viktige verktøy til å kvalitetssikre og utvikle kursenes innhold og vurderingsformer. Dersom tilbakemeldingene er kritiske til generelle deler av emnet (arbeidskrav, vurderingsform og læringsverktøy) er det ifølge de fagansatte rom for å diskutere dette bredt i faggruppen. Det har blant annet blitt pekt på utfordringer knyttet til lektorstudentenes praksisuker i forhold til disiplinstudentenes ordinære undervisning. Undervisningen har vært forsøkt tilrettelagt gjennom opptak, men løsningen oppleves ikke av kursansvarlig eller studentene som fullgod og det etterlyses strukturelle tiltak. Kvalitetssikringen på masterprogrammet nordisk later med andre ord til å være tilfredsstillende.

Det hadde vært ønskelig om det forelå flere evalueringer av emnene innenfor masterprogrammet fra faglærerne, og at svarprosenten blant studenter var høyere. Studentrepresentanten stiller seg positiv til et forslag fra programsensor om at det settes av tid til digital evaluering i en time på slutten av emnet – dette for å sikre høyere svarprosent. En slik fremgangsmåte støttes også av de fagansatte som ble intervjuet og vil bli vurdert implementert.

8. Oppsummering

Masterprogrammet i nordisk språk og litteratur ved UiB fremstår svært bra; studentene er over gjennomsnittet fornøyde både med faglig innhold, egen arbeidsinnsats, miljøet på studiet og organiseringen av det. Studieprogrammet har god korrespondanse mellom læringsutbyttebeskrivelsene og lærings-, undervisnings- og vurderingsformene som benyttes og enkeltemnene som tilbys. Programsensor foreslår følgende forbedringstiltak for 2023

Arbeidslivsrelevans: Faggruppen bør jobbe med en større grad av tematisering av programmets/emnenes arbeidslivsrelevans, særlig rettet mot disiplinstudentene. Dette vil kunne bidra til å avhjelpe den noe negative rekrutteringssituasjonen som (masterprogrammet) i nordisk språk og litteratur opplever. Følgende tiltak kan vurderes:

- Fagansatte, studieadministrasjon og studenter kan sammen vurdere måter å integrere arbeidslivsrelevans i programmet, gjerne innen enkeltemner, og om mulig også tematisere dette i avsluttende vurderingsformer.
- Faggruppe og studieadministrasjon bes også vurdere hvorvidt det lar seg gjøre å tilby masteroppgave som prosjektarbeid etter modell av UiOs Forskningsprosjektsemester ved lingvistikk og nordiske studier (ILN4950)²og/eller opprette andre former for praksisplasser.
- Faggruppen kan initiere alumnikvelder rettet mot studentene og/eller integrere informasjon om masterprogrammets arbeidslivsrelevans under programmets orienteringsmøte.

Emner: Faggruppen bør ha fokus på å ha et variert og bredt emnetilbud og tilby emner som oppleves relevante og interessante for unge studenter - i tillegg til å tilby emner av mer dannelsesmessig karakter.

² <https://www.uio.no/studier/emner/hf/iln/ILN4950/index.html>

Evaluering: For å øke antall studentevalueringer kan faggruppen vurdere å la evalueringen skje i flukt med et undervisningsopplegg, primært i siste time av emnet. De fagansatte bør sette av tid til at studentene får svare digitalt på questbacken før de forlater undervisningsrommet.

Læringsformer: Det oppfordres til at masterstudiet i nordisk språk og litteratur fortsetter utviklingen av studiene gjennom bruk av nye læringsformer og at dette adresseres i evalueringer av de ulike emnene.

Tromsø 28. februar 2023

Linda Hamrin Nesby

Kommentar til programsensorrappport for 2022: Master i nordisk ved programsensor Linda Nesby (UiT)

Programsensorrappporten ble behandlet og godkjent i programstyret ved Nordisk mandag 12. juni 2023. Programstyret anser rapporten som nyttig og vel utført. Den bekrefter langt på vei inntrykket at vi ved Nordisk har et godt MA-program som fungerer bra på de aller fleste punkter.

Vi noterer at arbeidslivsrelevans er et hovedtema i rapporten og at det også er på dette området at det er størst forbedringspotensial ved masterprogrammet i Nordisk. I rapporten blir temaet knyttet til den negative trenden i rekrutteringen til programmet. Etterlysningen av sterkere tematisering av arbeidslivsrelevans gjelder først og fremst disiplinstudentene – som i stor grad tar de samme kursene som studentene ved lektorprogrammet. Programstyret er enig med sensor i at spørsmålet om arbeidslivsrelevans i større grad bør integreres i undervisningen. Programstyret er også enig i at vi bør utrede muligheten for å innføre alumnikvelder, der folk som har MA-graden sin ved vårt program forteller studentene om hva de jobber med. Dette blir tema for programstyrets første møte i august.

Med til dette temaet hører også rapportens poeng om økt vektlegging av didaktiske temaer ved det prosjektforberedende emnet (NOLISP300). Programstyret kommenterer at dette primært er et spørsmål som gjelder lektorstudentene, som ikke omfattes av rapporten, men som tar dette emnet sammen med studentene ved MA-programmet. Vi planlegger imidlertid å innføre et noe sterkere didaktisk perspektiv i dette emnet fra og med våren 2024.

Vi er også enig med programsensor i at vi bør gjennomføre tiltak for å få opp svarprosenten ved evalueringer av programmets emner. Et forslag er at vi kan sette av tid i undervisningen der evalueringen blir utført av alle som er til stede. Spørsmålet om ulike og varierte læringsformer kan med fordel tematiseres enda sterkere i kommende studentevalueringer.

For øvrig tar vi rapporten til etterretning.

Frode Helmich Pedersen
Programstyreleder

Studierstyret ved Det humanistiske fakultet

Møte: 6.9.2023

SAK 24/23: Ekstern fagfelle vurdering for klassisk 2023
--

Dokumenter i saken:

- Rapport fra ekstern fagfelle for klassisk, Mathilde Skoie
- Uttalelse til rapporten fra Programstyret for klassisk, v/Matti Wiik

Forslag til vedtak:

Studierstyret tar rapporten fra ekstern fagfelle til etterretning.

Svein Ivar Angell
visedekan

Inger Marie Hatløy
fungerende studiesjef

Rapport fra ekstern fagfelle

1) Bakgrunnsinformasjon

Dette er en oppsamlingsrapport for undertegnede virkeperiode som programsensor i perioden 2020-2023. Ikke minst grunnet covid ble det noen endringer i den opprinnelige planen for besøk og rapportering. Dette er derfor den første rapporten fagfellen leverer. Fagfellen har imidlertid vært i kontakt med fagmiljøet i perioden – ikke minst gjennom oppdrag som ekstern sensor.

I henhold til programsensoravtalen skulle det komplette tilbudet evalueres i 2023 og fokus i denne rapporten ligger følgelig på dette. Dette er også det fagfellen anser som den viktigste delen av fagfellens oppgave.

Rapporten er derfor først og fremst basert på fagmiljøets grundige femårsevalueringer av både BA- programmet og MA-programmene. Disse rapportene er svært fyldige også hva angår statistikk, så fagfellen har kun i begrenset grad måttet etterspørre mer informasjon.

I tillegg til rapportene som fokuserer på helheten har fagfellen sett på følgende treårsevalueringer

- LAT100
- LAT104
- LAT107

samt H2022 evalueringer av

- ANT202
- GRE103
- GRE104
- LAT202

og dermed fått et godt innblikk også i detaljene. I tillegg har fagfellen aktivt brukt UiBs nettsider om emner og programmer i gresk og latin.

Til grunn for rapporten ligger også stikkprøver fra nettsidene samt erfaringer fra besøk ved UiB 25.05.2023. Her hadde fagfellen møte med følgende

- studenter (6 stykker)
- studieleder
- de ansatte i seksjonen

Studentene fikk først komme med generelle tilbakemeldinger og ble så stilt konkrete spørsmål om de forskjellige punktene i rapporten. I møtet med studieleder var det først og fremst rammevilkårene fagfellen var interessert i. Her pågår det større prosesser ved fakultetet både hva gjelder programportefølje og bemanningsplaner som vil berøre klassisk fremover. I møtet med seksjonen hadde den fått et utkast til rapport som dannet grunnlag for diskusjon.

Rapporten følger UiBs rapportmal, og jeg har samlet de viktigste konklusjonene og tiltakene til slutt.

2) Evaluering av studieprogrammet

a) Overordnet

Fagmiljøet har levert svært grundige 5-års evalueringsrapporter av både BA og MA-programmene. De tegner et godt bilde av styrker og utfordringer. Beskrivelsen er svært gjenkjennelig for en fagfelle fra UiO – selv om det også er noen forskjeller – og rapportene viser et realistisk og reflektert forhold til forvaltningen av fagporteføljen. Miljøet viser også at de har en vilje til å bidra inn i nye kontekster og konstellasjoner uten å miste sin egenart.

Ikke minst bør fagmiljøet berømmes for sitt reflekterte forhold til det å både være støttefag og spesialisering. Her har de kommet lengre enn mange øvrige språkfag. Det er viktig at vi har noen som tar BA og MA i latin, men mange trenger ikke nødvendigvis spesialiseringen. Mange har f.eks. stor glede av innføringsemnene. Det utgjør en vesensforskjell for en historiker eller filosof å kunne noe latin eller gresk fremfor ingen latin eller gresk. Videre har både latin og gresk og de språkløse emnene som ANT202 Antikkens litteratur i oversettelse og RET102 Klassisk retorikk et stort potensial overfor enkeltemnestudenter. Når man ser på tallmaterialet er det derfor viktig å ikke kun se på programstudenter på klassisk.

Klassiske språk har aldri vært studentmessig stort i Norge. Tallene er jevnt over lave, men det er fint å notere seg en liten økning i innføringsemnet på latin. Det er en generell trend at det er flere studenter på latin enn gresk, men man kunne likevel ønske seg en større pågang til innføringsemnet i gresk – ikke minst siden UiB har et relativt sterkt miljø innen antikkens filosofi. Seksjonene har gjort en innsats overfor historie i forhold til emnet LAT107 Middelalderlatin ved fysisk oppmøte på en forelesning i historie, men det virker som om det mangler en systematisk eller strategisk synliggjøring av valgemner på programmene på nett. Det er svært uklart for fagfellen hvem som har ansvar for oppdatering og oppfølging av dette både faglig og administrativt.

Det burde også være et større studentpotensial for de språkløse emnene ANT202 Antikkens litteratur og RET101 Klassisk retorikk. På UiOs tilsvarende emner er det mellom 30 og 80 studenter som tar eksamen. UiO har også et emne i antikkens mytologi og antikkens verden der studenttallet ligger enda høyere (våren 2023 er det 112 som har levert eksamen på mytologiemnet). Mesteparten av studentene på disse emnene ved UiO er enkeltemnestudenter, men emnene er også svært nyttige for programstudenter som valgemner. Studenttallet er generelt noe mindre ved UiB, men det virker på fagfellen som UiBs systemer for promotering av og tilrettelegging for Antikkens litteratur og Klassisk retorikk har et stort forbedringspotensial som valgemner i program og enkeltemner samt emnekombinasjoner. Fagfellen kunne ikke se at disse ble promovert på noen spesiell måte gjennom sine stikkprøver. På møtet med studentene på gresk og latin ble det klart at selv de færreste av dem kjente til dem. Ved UiO har man f.eks. en årsenhet i antikkens kultur der det inngår en blanding av språkemner og språkløse emner. Årsenheten *per se* er ingen ubetinget suksess, men er en plattform for synliggjøring av emnene.

Videre ble det i rapporten pekt på antallsbegrensning ved opptak som et stadig tilbakevendende problem. Det er ingen grunn til å bruke antall studieplasser som begrensning på emnenivå. Tvert imot, særlig språkløse emner kan legges ut på «restetorget» (liste over emner med ledig kapasitet). Da vil man nok oppleve en del fiktive studenter som melder seg på, men ved å ha et tidlig obligatorisk arbeidskrav vil man kunne luke dem ut.

Frafall på både program og emner i latin og gresk er generelt høy. Dette er en vanlig trend. Fagene oppleves som krevende, fremtiden oppleves som usikker og mange melder seg på uten å vite hva de går til. Ofte er det også lave opptakskrav hvilket gjør at det er enkelt å komme inn. Det er her nyttig å ikke kun operere med påmeldte og eksamenstall, men også se hvor mange som faktisk har møtt. Frafall av studenter som aldri har møtt sier lite om læringsmiljø eller studiekvalitet. Reelt fremmøtte kan f.eks. dokumenteres gjennom antall som har levert første obligatoriske innleveringer evt. obligatorisk oppmøte dag en.

b) Faglig innhold

På BA har klassiskmiljøet ved UiB en bred portefølje av emner stort sett organisert rundt sjangre eller epoker. Det er ingen valgfrihet, men de relativt generiske emnebeskrivelsene gir godt rom for fleksibilitet innenfor rammene og mulighet til å knytte an til både lærernes spesialiteter og studentenes ønsker. Til sammen dekker emnene de viktigste feltene innenfor latiniteten og den greske litteraturhistorien. På latinsiden er det også et komparativt sett større vekt på middelalder enn andre steder man kunne sammenligne seg med – hvilket knytter godt an til stabens forskningsstyrker. Dette gir svært god mening i et nasjonalt perspektiv ettersom hovedvekten av undervisningen er lagt på det klassiske ved de øvrige institusjonene. Grammatikkundervisningen er i stor grad koblet til tekst hvilket virker fornuftig.

Studentene var svært fornøyde med det faglige innholdet generelt. De etterlyste noe mer kontekst – særlig litteraturhistorie. En bedre promotering av ANT202 og RET102 vil kunne hjelpe noe, men det er noe å ha med seg også i tenkningen rundt enkeltemner.

Studentene var mindre klar over seksjonenes forskningsmessige aktivitet og koblingen mellom undervisningen og seksjonens interesser synes liten. Utover den tydelige middelalderprofilen kunne seksjonen med fordel gjort mer ut av egne forskningsinteresser – ikke minst med tanke på tema for BA-oppgaver og rekruttering til master. Et enkelt tiltak kunne være et fagligsosialt møte ved semesterstart e.l. der lærerne presenterte sin faglige virksomhet, men også integrering av tekster som de faglige arbeider med tydeligere i undervisningen der det kunne egne seg.

c) Progresjon

På BA er det en logisk progresjon fra 100-ennene og oppover i både økt tekstmengde og vanskelighetsgrad. Studentene kommenterte at de satte pris på bruk av lærebøker på

innføringsemner og at de gjerne kunne sett litt mer av dette også i de andre emnene. Viktigheten av gode kommentarer gjerne med referanser til en spesifikk grammatikk ble understreket. På latin ble det ytret ønske om å komme i kontakt med Vergil på et tidligere tidspunkt. Seksjonen kunne f.eks. vurdere å løse litt opp på de to poesiemnene og gjøre dem mer generiske.

På MA er det en logisk oppbygning som starter med mer tekstlesning og så nærmer seg masteroppgaven som er på 60 sp. Pensumomfang gir en rimelig progresjon fra BA. GRE 308 Teori og prosjektførebuing kunne antageligvis med fordel vært slått sammen med LAT308. I det hele tatt burde antageligvis de to MA-oppleggene vært ett program i tråd med fagmiljøets ønske – enten dette blir et integrert program eller et program med to spesialiseringer.

d) Læringsutbyttebeskrivelsene

Disse virker fornuftige og henger godt sammen med emneporteføljen. Når det gjelder generiske ferdigheter kunne akademisk skriving vært gjort noe tydeligere. Videre savner fagfellen også digitale ferdigheter blant de generiske. Fagmiljøet lister opp flere digitale verktøy i sin egen rapport (s.11 i BA-rapporten. IKT står for så vidt nevnt på MA, men kan med fordel oppdateres). Digitale metoder og ferdigheter kunne også vært tydeligere inkorporert eller eksplisert i enkeltemner i den grad det er relevant. Fagfellen tenker både på bruk av eksisterende verktøy og utvikling/programmering. Klassiske fag har ligget i front når det gjelder digital humaniora både gjennom utvikling av tekstcorpora og digitalisering av manuskripter og papyrer. En tydeliggjøring av denne dimensjonen vil potensielt også kunne styrke studentenes arbeidslivsrelevans.

e) Vurderings- og undervisningsformer

På språkemnene er det god plass til dialogisk undervisning. Lærerne varierer mellom tavle, powerpoint og tekstlesning rundt bordet. På LAT107 brukes også UBs samling aktivt og man har lagt inn praktiske øvelser. Fagmiljøet har også laget videoer. Et utviklingspotensial her kunne ligge i å eksplisitt tematisere og ta i bruk digitale verktøy der det er faglig relevant.

Nivået på antall undervisningstimer i forhold til pensumomfang virker rimelig.

Det brukes en variert vifte av vurderingsformer med en hovedvekt på skoleeksamen. Studentene etterlyste en noe større bruk av obligatoriske oppgaver for å forberede dem til skoleeksamen.

3) Evaluering av emner

Studentene var generelt svært fornøyd med emnene de hadde tatt.

En utfordring for studentene på innføringsemnene er at de ikke har nok kjennskap til grammatisk vokabular. Et forslag som ble diskutert både med studenter og ansatte var å lage et felles opplegg for latin og gresk i grammatisk terminologi ved oppstart – f.eks.

noen fellesforelesninger de første to ukene. Dette vil kunne gjøres når man flytter innføringskurset i gresk til høstsemesteret. Dette vil samtidig være en fin måte å skape et større samhold mellom studentene og få en synergieffekt ut av det felles programmet. Et annet tiltak kunne være å lage en konkordans over grammatiske uttrykk på norsk og engelsk som alle kunne henvise til.

Studentene var videre opptatt av at BA-oppgaveemnene kunne strammes noe opp – f.eks. med en felles første samling og så tydelige frister for innlevering og kanskje også noen flere samlingspunkter der man kunne drøfte utkast/utfordringer i fellesskap. Dette er også et sted der man kunne samle latin og greskstudentene og få en bedre synergieffekt.

I flere av evalueringsrapportene forekommer formuleringer av typen «det bør formulerast meir spesifikt i undervisningsplanen kva for tekstar som skal lesast» (e.g. LAT104). Her lurar fagfellen på hva «undervisningsplanen» er. Det virker umiddelbart smart å beholde mer generiske emnebeskrivelser og heller ha mer spesifikke undervisningsplaner, men ser ikke helt hvor de ligger ved UiB. Mulig de ligger i Canvas, men de burde jo være synlige for potensielle søkere slik man er inne på. Pensumlistene som ligger i Leganto er ikke nødvendigvis så informative

Selve skjemaet for egenvurdering av emne- og programnivå kunne med fordel samlet litt flere opplysninger – f.eks. antall påmeldte, møtt og som tok eksamen. Også karakterer kunne vært satt inn. Disse opplysningene ligger i FS, men er ikke nødvendigvis lett tilgjengelig for en fagfelle og de vil også som del av rapportskrivningen være en nyttig påminnelse for foreleser samt gi et bedre helhetsbilde.

Bruken av ekstern sensor sikrer god kvalitetskontroll med karakterene.

4) De viktigste funnene kort oppsummert samt forslag til tiltak

Både BA- og MA programmene på klassisk holder uten tvil faglig mål. De lever opp til både nasjonale og internasjonale standarder og det er ingen tegn på kvalitetssvikt.

Utfordringen for fagmiljøet er den *generelle* ressursituasjonen på fakultetet kombinert med rekrutteringssituasjonen. Det er imidlertid viktig å understreke at rekrutteringssituasjonen historisk sett for klassiske språk ikke er spesielt dårlig. Det er heller ikke mangel på ressurser på klassisk. Her har man ressurser både til å gi et godt programtilbud og tilby noen enkeltemner. Gitt en presset ressursituasjon generelt, og også at man ser at det kan finnes uutnyttet potensial og styrker hos staben er det imidlertid noen grep man kan ta for å styrke rekrutteringen og utnytte ressursene bedre uten at dette går utover spesialiseringen eller undervisningen på høyere nivå. Særlig sistnevnte krever ikke mye ressurser i dagens modell, samtidig som gevinsten er stor med tanke på utviklingsmuligheter og fagmiljø.

Som påpekt i denne rapporten er potensialet for studenter som tar hele programmet begrenset mens det er et større potensial både for programstudenter på andre fag og enkeltemnestudenter. Videre har seksjonen viktig kompetanse som kan inngå i andre

faglig interessante konstellasjoner. Seksjonen arbeider også med et EVU-tilbud som virker lovende i forhold til et bredere samfunnsoppdrag.

Seksjonen samarbeider og bidrar allerede godt i forhold til kunsthistorie. Samlet sett har UiB et sterkt lag innenfor antikken (på AHKR, FOF og LLE) – her kunne man tenkt seg å lage en form for emnepakke (f.eks. anbefalte løp, årsheter eller halvårsheter) med en språkkomponent. Tilsvarende kunne man tenke på emnekombinasjoner innen middelalder. Andre koblinger kan knyttes til digital humaniora, «the material turn», teknologisk omstilling (fra muntlig til skriftlig, codex, bok osv. til internett og ChatGPT), retorisk medborgerskap og demokrati etc. Man kan også tenke seg tettere samarbeid med norrønt – f.eks. om mytologi eller filologisk metode – eller allmenn litteratur.

Seksjonen har også relevant kompetanse med tanke på bidrag til undervisningen ved instituttene i Athen og Roma. Emner ved utenlandsinstituttene har generelt vist seg å være svært rekrutterende. De fleste som har tatt emner i Athen eller Roma har endt opp med å ta flere relevante emner og mange har endt opp med master og doktorgrad med antikkrelevans.

I møtene med både studenter og seksjonen drøftet vi både store og små ideer. Noen av disse er nedfelt ovenfor og de kanskje viktigste oppsummeres her:

- Det er viktig å anerkjenne at programstudentene på klassisk ikke er det eneste relevante tallgrunnlaget. Programstudenter fra andre fag og enkeltemnestudenter er svært viktige og må både telles og legges til rette for.
- Promotering 1: Nettsidene må gjennomgås med tanke på anbefalinger av valgemner og emnekombinasjoner. Her må administrasjonen støtte opp.
- Promotering 2: Få vet hva filologi er. Et navnebytte til «klassiske språk» eller «gresk og latin» er mer gjenkjennelig.
- Bedre utnytte synergieffekter mellom gresk og latin. På BA: f.eks. med felles grammatikkstart og opplegg for BA-oppgave. På MA: et nytt felles program med felles metodeemne.
- Gjøre mer ut av digitale metoder i undervisning og emnebeskrivelser.
- Støtte studentenes arbeid med fagutvalg: på møtet med studentene ble det enighet om at de ønsket å lage et fagutvalg - muligens sammen med norrønt– dette bør støttes. Studentene er en viktig ressurs for rekruttering.

Mathilde Skoie
30. mai 2023

Merknader til ekstern rapport

Programstyret tok rapporten frå Mathilde Skoie opp til drøfting. Vi tek framlegga og synspunkta hennar til vitende og har følgjande merknader:

Nettsidene til faget må oppdaterast i samarbeid med administrasjonen. Dei inneheld ei rekkje feil og bør betrast generelt med tanke på presentasjonen av faget.

Faget ynsker eitt og same masterprogram for både latin og gresk i staden for dei to åtskilde programma vi har no. Namnet på programmet kan vera til dømes «klassiske språk» eller dilikt.

Dei kulturhistoriske emna i retorikk (RET102) og litteratur (ANT202) har langt større potensial for å trekka til seg studentar enn dei gjer i dag. Jamfør stoda ved Universitetet i Oslo der tilsvarande kurs har stor oppslutnad. Emna krev ikkje kunnskapar i latin eller gresk, og tematikken deira har stor ålmenn appell. Retorikk er alltid særst aktuelt. RET102 står seg godt både åleine og som emne i eit eventuelt nytt retorikkprogram ved UiB. Antikk litteratur i omsetjing er veileigna som støttefag for dei fleste studium ved HF. Klassisk vil leggja vinn på å gjera desse emna meir synlege i studietilbodet.

Framlegget om sams undervisning i formalgrammatikk for elementærkursane i latin og gresk har vi vurdert, men kome fram til at dette ikkje er så lett å gjennomføra slik stoda er i dag. Like fullt bør vi vera medvitne om at det er viktig å styrka dei grammatiske bakgrunnskunnskapane hjå studentane. Mellom anna kan det lagast ei liste med grammatisk terminologi som òg inneheld omsetjingar av grammatiske termar frå engelsk. Det vil kunna letta bruken av lærebøkene i grunnkursane.

Klassisk stør arbeidet med å skipa eit fagutval og verksemda i dette. I dag teiknar det til at det vert eit sams filologisk fagutval for klassisk og norrønt. Vi kjem òg til å leggja til rette for samarbeid med dei andre antikkvitskaplege miljøa ved UiB. Til dømes held vi fram med seminar i lag med AHKR der studentane kan leggja fram oppgåvene sine til drøfting.

Klassisk-filologiske miljø har tradisjonelt vore mellom dei fremste til å ta i bruk moderne teknologi. Vi kjem til å nytta og presentera digitale verktøy i undervisninga der det er tenleg.

For programstyret ved klassisk

Matti Wiik